

STORTINGET

Representantforslag 144 S

(2025–2026)

fra stortingsrepresentantene Erlend Wiborg, Bjørn Larsen, Rune Midtun,
Helge André Njåstad og Tom Staahle

Dokument 8:144 S (2025–2026)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Erlend Wiborg, Bjørn Larsen, Rune Midtun, Helge
André Njåstad og Tom Staahle om innstramninger
i familieinnvandringspolitikken**

Til Stortinget

Bakgrunn

Retten til å hente ektefelle i utlandet har nordmenn alltid hatt, og det er en rettighet forslagsstillerne ønsker å verne om. Norske sjøfolk, studenter, forretningsfolk, bistandsarbeidere og andre må kunne forelske seg i en utlending og etablere seg som familie i Norge. Familieinnvandring innebærer både familieetablering og familiegjenforening. Familiegjenforening er en rettighet flyktninger og arbeidsinnvandrere har, på visse vilkår. Familieetablering omfatter i hovedsak å hente en ektefelle fra utlandet.

På få generasjoner har ekteskapsmarkedet i Norge gått fra å være i hovedsak lokalt og regionalt til å bli nasjonalt og etter hvert globalt. Familieinnvandringen til Norge har vært svært høy de siste årene. Fra 2014 til november 2025 innvilget Utlendingsdirektoratet (UDI) familieinnvandring til 137 018 personer utenfor EU/EØS. Dette er flere enn det bor i Drammen kommune. Per november 2025 har UDI innvilget innvandringstillatelse til 11 127 familiemedlemmer med opprinnelse utenfor EU/EØS.

Forslagsstillerne viser til at Danmark fører en restriktiv familieinnvandringspolitikk. Dette har høyst sannsynlig sin årsak i at det i Danmark er mange partier

på begge sider av den politiske aksene som er restriktive, mens i Norge er Fremskrittspartiet helt alene om å holde igjen. I tillegg er det statlig finansierte humanitærpolitiske komplekset også større i Norge enn i Danmark.

Siden Norge i mange år har hatt høy innvandring fra ikke-vestlige land, blir også reglene rundt familieetablering et problem. Blant en del innvandrergreper er det vanlig å hente ektefelle fra opprinnelseslandet. Dette fører til at integreringen stadig settes i revers, og det er forbundet med en rekke problemstillinger.

Forslagsstillerne mener det må strammes kraftig inn på muligheten til familiegjenforening. Enslige mindreårige asylsøkere må aldri tillates familiegjenforening. Forslagsstillerne mener muligheten for senere å hente familien er en sterk drivkraft for å legge ut på den farefulle reisen. Det er en uting ved asylsystemet at man får opphold fordi man ikke har omsorgspersoner, for deretter å søke om familiegjenforening med foreldrene. Dette burde resultere i at oppholdstillatelsen trekkes tilbake fordi det er åpenbart at man har fått opphold på falske premisser. Det er også en grov omsorgssvikt å sende sitt barn ut på en livsfarlig reise for selv å komme etter på en trygg måte senere.

Forslagsstillerne mener at dersom man har fått innvilget asyl, skal hovedregelen være at man skal returnere så raskt det er trygt. Det vil selvsagt vanskeliggjøre en retur dersom vedkommende allerede har fått hentet familien sin til Norge. Det må derfor ikke innvilges familiegjenforening før vedkommende eventuelt har fått permanent oppholdstillatelse. I dag er regelverket utformet slik at man slipper unna forsørgerkravet dersom man raskt søker om familiegjenforening. Denne ordningen bør derfor legges helt om, slik at den ikke hindrer retur når dette er trygt. Videre må særordningen som gjør at

flyktninger og asylsøkere slipper forsørgerkrav ved familiegjengenforening, fjernes i sin helhet.

Dersom familiegjengenforening skal innvilges, bør det bare være for ektefelle eller egne barn under 15 år. Det må stilles krav om DNA-test for å fastsette slektskap i alle familieinnvandringssaker.

I noen familieinnvandringssaker må referansepersonen (den som allerede har oppholdstillatelse i Norge) ha jobbet eller studert på fulltid i Norge i til sammen fire år. Kravet gjelder bare hvis søkeren er ektefelle (hvis man giftet seg med personen etter at referansepersonen flyttet til Norge), samboer uten barn (hvis man har bodd sammen med personen i mindre enn to år), samboer med barn (hvis barna ble unnfanget etter at referansepersonen flyttet til Norge). Kravet gjelder likevel ikke hvis barnet ble unnfanget mens begge hadde oppholdstillatelse i Norge) og man er forlovet eller skal gifte seg. Samtidig må referansepersonen ha oppholdstillatelse som overføringsflyktning, på grunn av beskyttelse, asyl eller vern mot hjemsendelse, på grunn av sterke menneskelige hensyn eller sterk tilknytning til Norge, eller som familieinnvandrer (har fått familieinnvandring med en annen person i Norge) og permanent oppholdstillatelse etter at man har hatt en av de andre oppholdstillatelsene som har blitt ramset opp. Forslagsstillerne mener at det må stilles krav om at i alle familieinnvandringssaker må referansepersonen ha jobbet i Norge i til sammen fire år.

Integrering tar tid, og det er vanskelig for personer med innvandrerbakgrunn å bli en integrert del av det norske samfunnet. Enda vanskeligere blir det dersom personer med innvandrerbakgrunn også henter sin ektefelle fra andre land med annet språk, annen kultur og annet levesett. Barna vil ha dårligere forutsetninger for å lære seg godt norsk dersom foreldrene ikke snakker norsk hjemme. Det er et stort problem at barn født i Norge ikke snakker godt nok norsk ved skolestart.

Ved stadig henting av ektefelle fra utlandet blant innvandrerbefolkningen opprettholdes og forsterkes en økt segregering i samfunnet. Det ideelle hadde vært at innvandrerbefolkningen omgås og stifter familie med øvrig befolkning. Dette forekommer også i noen grad, men i enkelte kulturelle og religiøse grupper forekommer nesten ikke slikt i det hele tatt. Det er i de samme grupperingene man også vil finne de dårligste integreringsresultatene.

Forslagsstillerne viser til utlendingsforskriften § 10-8, Krav til framtidig inntekt i sak om familieinnvandring etter lovens kapittel 6, som viser til at vilkåret for oppholdstillatelse i medhold av lovens kapittel 6 (familieinnvandring) er at referansepersonen kan sannsynliggjøre å være sikret midler tilsvarende minst 3,2 ganger grunnbeløpet i folketrygden for den tid søknaden gjelder, gjennom arbeidsinntekt, sykepenges, svangerskapspenges, foreldrepenges, uføretrygd eller alders-

pensjon etter folketrygdloven, pensjon eller andre faste periodiske ytelser med unntak av ytelser etter sosialtjenesteloven, utdanningslån eller utdanningsstipend eller en kombinasjon av slike midler. Forslagsstillerne mener det er viktig at folk er integrerte og er ute i jobb før de kan benytte seg av familiegjengenforening. Fra og med 1. februar 2025 må man som hovedregel ha en årsinntekt på ca. 400 000 kroner (396 890 kroner) for å kunne hente familiemedlemmer til Norge. Dette tilsvarer 3,2 ganger grunnbeløpet i folketrygden. Forslagsstillerne mener underholdskravet er for lavt og burde økes til minst 4 ganger grunnbeløpet i folketrygden, som tilsvarer en årsinntekt på 520 640 kroner.

Selv om forlagsstillerne vil verne om retten til familieetablering, må misbruk bekjempes. Ordningen kan misbrukes til polygami, til å skaffe seg opphold i Norge på falskt grunnlag og til tvangsekteskap. Derfor mener forlagsstillerne at man bør vurdere å innføre karantene etter at man har hentet ektefelle. Dette betyr at det må gå noen år før man kan hente ny ektefelle, dersom ekteskapet endte med skilsmisse. Forslagsstillerne mener også at man må vurdere å sette et tak på hvor mange ektefeller en person kan hente til Norge. Kriteriene for dette må utredes nærmere.

Forslagsstillerne er fullt klar over at noen utnytter ektefeller fra fattige land. Dette må politi, utlendingsmyndighet og helsevesen være oppmerksomme på. Nordmenn som dømmes for mishandling av utenlandsk ektefelle, bør tape retten til ny familieetablering. Det er grunn til å se nærmere på regelverket for henteekteskap. Dersom en person henter både tre og fire ektefeller fra utlandet, er det grunn til å reagere. Det bør derfor vurderes en karanteneordning ved gjentatt familieetablering.

Forslagsstillerne mener også at det i alle familiegjengenforeningssaker må stilles et ufravikelig krav om full selvforsørgelse og plettfri vandel hos både søker og referanseperson.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å stanse all familiegjengenforening for enslige mindreårige asylsøkere.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å stanse all familiegjengenforening for personer som har midlertidig opphold.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å begrense familiegjengenforening til å gjelde ektefelle og egne barn under 15 år.

4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å innføre obligatorisk DNA-test ved alle familieinnvandringssaker.
5. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som stiller krav om at i alle familieinnvandringssaker må referansepersonen ha jobbet i Norge i til sammen fire år.
6. Stortinget ber regjeringen øke underholdskravet for familiegjenforening fra minst 3,2 ganger grunnbeløpet i folketrygden til minst 4 ganger grunnbeløpet i folketrygden.
7. Stortinget ber regjeringen sørge for at offentlige overføringer, med unntak av alderspensjon, ikke skal inngå som en del av beregningen av underholdskravet for familiegjenforening.
8. Stortinget ber regjeringen sørge for å innføre underholdskrav uten unntaksordninger for flyktninger ved all familiegjenforening.
9. Stortinget ber regjeringen sette et tak på antall henteekteskap en person kan gjennomføre, og komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag som sikrer dette.
10. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sikrer at en person fratas retten til nytt henteekteskap dersom vedkommende er dømt for mishandling av tidligere ektefelle.
11. Stortinget ber regjeringen fremme forslag som sørger for å innføre en karanteneordning ved gjentatte henteekteskap.
12. Stortinget ber regjeringen stille krav om plettfriandel hos både søker og referanseperson i alle familieinnvandringssaker og komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag som sikrer dette.

3. mars 2026

Erlend Wiborg

Bjørn Larsen

Rune Midtun

Helge André Njåstad

Tom Staahle

